

Když se řekne infekce

Asi žádná zpráva z oblasti medicíny nevyvolá tolik emocí, jako když proběhne informace o infekčním onemocnění, které může postihnout větší či menší část populace nebo vést dokonce k epidemii či pandemii. Téměř všechna média se předhánějí v tom, kdo uvede zprávu mezi prvními. Diskutuje se o tom, co lidstvu hrozí, jak jsme na novou či staronovou nemoc připraveni a podobně. Infekční nemoci jsou totiž velmi měnlivé a představa, která byla v minulém století, že lidstvo nad nimi již zvítězilo, se ukázala jako zcela lichá. Naopak stále jsme svědky nových a nových překvapení, kdy se objevují nová infekční onemocnění. Jediné, které se podařilo vymýtit, byly pravé neštovice, poslední případ byl zaznamenán v roce 1977 v Somálsku. Některá onemocnění, o kterých jsme si mysleli, že už nám nemohou způsobit potíže, nabyla opět na síle. Jmenujme třeba příušnice nebo černý kašel. Infekční nemoci provázejí lidstvo už od nepaměti. Znamky postižení, které vyvolaly, byly nalezeny na kosterních pozůstatcích již z doby starověku. Člověk jako součást živé přírody je obklopo-
ván řadou organismů z živočišné i rostlinné říše. Mnohé z nich jsou v podstatě jeho součástí, se kterou žije v symbióze a potřebuje je k normálnímu životu a udržování rovnováhy mezi ním a okolním světem. Představa řady laiků, že čím méně bakterií nás obklopuje nebo osídluje, tím je na tom člověk lépe, je zcela mylná. Přesvědčivým příkladem je výskyt CDI (Clostridium difficile infection) jako důsledek antibiotické léčby, která vede u řady nemocných k dramatickému zhoršení zdravotního stavu.

Bakterie obecně jsou nadány velkou přizpůsobivostí, takže tlakem, který na ně vyvíjejí antibiotika, dochází k masivnímu nárůstu rezistence. Vezměme například období chřipkové epidemie nebo obecně chladné období roku s výskytem respiračních infekcí. V tomto období stoupá enormně spotřeba antibiotik, přitom přes 80 % infekcí dýchacích cest je původu virového. Infekce se mění i s měnícím se spektrem pacientů. Lidský věk se prodlužuje. Lidé, kteří byli před relativně krátkou dobou schopni přežít kvůli své těžké nemoci jen několik měsíců či let, dnes přežívají celá desetiletí, byť s možnou poruchou imunity, opakovanými infekcemi a často také s nutností antibiotické léčby. Objevují se u nich nejen infekce běžné, ale i oportunní, vyvolané biologickými agens, která využívají nedokonalou imunitu pacienta.

Svět je v současné době úzce propojen ve všech souvislostech. Nejen po stránce hospodářské, politické, ale i po stránce infekčních onemocnění. I oblasti, kde se vyskytují pro nás exotická onemocnění, jsou hojně navštěvovány turisty, řada lidí jezdí do zahraničí pracovat. Otázka importu infekčního onemocnění z této oblasti je potom otázkou několika hodin nebo několika málo dnů. Dalším významným fenoménem současné doby je migrace obyvatel. Migrační vlna přináší problémy především společenské, migrují však nejen lidé, ale spolu s nimi i jejich biologické osídlení. V minulém roce byl na území Evropy zaznamenán záškrt, náratný tyfus a v uprchlickém táboře ve Francii v lednu 2016 i epidemie spalniček. V naší republice se ve spojení

s migranty objevily zatím většinou pouze pohlavně přenosné nemoci, a to ještě i vzhledem k počtu migrantů ve velmi malém počtu. Nicméně v Evropě mezi lidmi narozenými mimo EU byla zjištěna tuberkulóza u více než 20 % vyšetřených osob. Je třeba myslet i na to, že migranti mohou být osídlení i multirezistentními kmeny bakterií. Výskyt bakterií typu methicilin-rezistentních stafylokoků, gram-negativních multirezistentních bakterií i multirezistentních kmenů tuberkulózy může mít významný epidemiologický dopad.

Uvedené skutečnosti jen podporují fakt, že budoucnost infekčních nemocí se nedá jednoznačně predikovat, protože u žádné z infekčních nemocí nejsme schopni předvídat, jak se skutečně rozšíří a jak bude nebezpečná či zda se ji podaří zastavit. Nicméně na druhou stranu je třeba konstatovat, že v současné době díky surveillance infekčních nemocí a sdílením metodám vyšetřování i léčby prostřednictvím světové i evropské zdravotnické organizace je povědomost o dění ve světě rychlá a je možno na nové situace ihned reagovat. Máme řadu diagnostických možností i léčebných prostředků, takže jakékoliv vyvolávání paniky nebo atmosféry nejistoty není na místě a často je třeba brát s rezervou i masmediální informace. Infekční nemoci byly, jsou a budou. Není třeba se jich hrozit, ale je třeba o nich vědět a umět se jim bránit.

MUDr. Hana Roháčková, Ph.D.

Klinika infekčních, parazitárních a tropických nemocí, Nemocnice Na Bulovce

TIRÁŽ

Dermatologie pro praxi

Ročník 10, 2016, číslo 3

Redakční rada:

doc. MUDr. Eliška Dastyčová, CSc., doc. MUDr. Dagmar Ditrichová, CSc., MUDr. Olga Filipovská, MUDr. Helena Korandová, CSc., MUDr. Alena Machovcová, MBA, MUDr. Miroslav Nečas, Ph.D., prof. MUDr. Alena Pospíšilová, CSc., doc. MUDr. Jarmila Rulcová, CSc., MUDr. Lucie Růžicková Jarešová, MUDr. Jaroslav Strejček, CSc., MUDr. Jan Šternberský, CSc., MUDr. Martin Tichý, Ph.D., MUDr. Yveta Vantuchová, Ph.D., doc. MUDr. Marie Viktorinová, CSc., MUDr. Petr Zajíc, MBA

Vydavatel:

SOLEN, s.r.o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc

Adresa redakce:

SOLEN, s.r.o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc
tel: 582 397 407, fax: 582 396 099, www.solen.cz

Redaktorka:

Mgr. Kateřina Dostálová
dostalova@solen.cz, mob.: 725 003 510

Grafická úprava a sazba:

DTP SOLEN, Aneta Mikulíková, mikulikova@solen.cz

Obchodní oddělení:

Ing. Lenka Mihulková, mihulkova@solen.cz
Charlese de Gaulla 3, 160 00 Praha 6
tel.: 233 340 201, mob.: 734 567 854

Předplatné v ČR:

Cena předplatného za 4 čísla včetně supplementu na rok 2017 je 480 Kč. Časopis můžete objednat: na www.solen.cz, e-mailem: predplatne@solen.cz, telefonem: 585 204 335 nebo faxem: 582 396 099

Předplatné v SR:

Beáta Podobná, predplatne@solen.sk, www.solen.eu
Časopis si můžete objednat: telefonem: 02 / 5263 2409, faxem: 02 / 5263 2408, poštou: na adrese redakcie.
Cena předplatného na rok 2017 pre SR je 16 €.

Všechny publikované články procházejí recenzí.

Registrace MK ČR pod číslem 17203.

ISSN print 1802-2960

ISSN online 1803-5337

Citační zkratka: Dermatol. praxi

Časopis je indexován v:

Bibliographia Medica Československá
a v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Vydavatel nenese odpovědnost za údaje a názory autorů jednotlivých článků či inzerátů.

Reprodukce obsahu je povolena pouze s přímým souhlasem redakce.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit či stylisticky upravovat.

Na otištění rukopisu není právní nárok.